

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 136/04

mun. Chișinău

20 septembrie 2024

Inspectoarea de integritate superioară al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate Maria Răileanu, examinând materialele dosarului de control al averii și intereselor personale, inițiat în privința dlui Ștefan Susanu, inspector principal al Secției intervenții operative a Direcției investigare fraude vamale a Serviciului Vamal, născut la XXXXX, IDNP XXXXX, domiciliat în XXXXX, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 05.01.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare ANI sau Autoritatea*) a fost înregistrată sesizarea din oficiu cu nr. 03/21, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 a fost distribuită aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire al sesizărilor, număr atribuit 202301480003.

În conținutul sesizării se reține că, dl Ștefan Susanu, angajat al Serviciului Vamal, la 16.08.2021, a procurat un apartament cu suprafața de 92 m², cu valoarea de 1 601 686 lei. Tot în anul 2021 subiectul declarației a contractat un credit în sumă de 1 065 000 lei.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate, în termen de 30 zile de la data repartizării sesizării depuse, efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarației averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.

Urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, luând act de aspectele semnalate în sesizare și de obligația subiectului declarației de a respecta regimul juridic al averii și intereselor personale, conturându-se o bănuială rezonabilă privind încălcarea regimului juridic al averii și intereselor personale, la 31.01.2024, în conformitate cu prevederile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, conform procesului-verbal nr. 15/04, în privința dlui Ștefan Susanu, a fost inițiat controlul averii și intereselor personale.

Astfel, prin scrisoarea nr. 04-04/1309 din 31.01.2024 și 04-04/2649 din 01.03.2024 (remisă la adresa electronică) dl Ștefan Susanu a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al averii și intereselor personale și despre

drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea 132/2016.

Scrisoarea de informare fiind recepționată la data de 01.03.2024.

Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 133/2016, *declarația se depune anual înainte de data de 31 martie, în care se indică veniturile realizate de subiectul declarației împreună cu membrii familiei acestuia, conviețuitor/conviețuitor în anul fiscal precedent, precum și bunurile aflate în posesia acestuia prevăzute la alin. b) - m) alin. (1) al art. 4 și interesele personale la momentul depunerii declarației.*

Normele legale relevante prevăd la art. 26, 32 alin. (1) și art. 34 alin. (1)-(2) al Legii nr. 132/2016 că *controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatului, a funcției publice și de demnitate publică.*

În condițiile art. 2 al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr.133/2016) prin *diferență substanțială* se înțelege diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă.

La calcularea diferenței substanțiale inspectorul de integritate urmează a lua în calcul și cheltuielile care pot fi demonstrate, or la art. 2 al Legii 133/2016, prin noțiunea de avere legiuitorul stabilește „totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate”.

În temeiul prevederilor art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

Potrivit răspunsului Serviciului Vamal cu nr.2475 din 19.02.2024, la data 18.07.2017 în baza Ordinului nr. 755-p cu privire la angajare, subiectul verificării dl Ștefan Susanu a fost numit în serviciu în funcția de inspector superior, Secția activități investigative, Direcția investigare fraude vamale. Astfel, dl Ștefan Susanu deține calitatea de subiect al declarării în temeiul art. 3 alin. (1) lit. g) din Legea 133/2016.

În aceste circumstanțe, controlul averii inițiat la 31.01.2024 în privința dlui Ștefan Susanu și a membrilor de familie s-a desfășurat pentru perioada **18.07.2017 - 31.01.2024** (data inițierii controlului).

În baza prevederile art. 33 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, controlul averii și intereselor personale se extinde și asupra membrilor de familie ai persoanei supuse controlului. Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016, membru de familie este soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoana aflată la întreținerea subiectului declarării.

Conform informațiilor din Registrul de Stat al Populației, dl Ștefan Susanu este căsătorit cu dna XXXXX IDNP XXXXX din 18.09.2019 și au un copil minor la întreținere XXXXX, IDNP XXXXX. Astfel, controlul averii inițiat în privința subiectului controlului s-a extins și asupra soției XXXXX și copilului XXXXX.

Reieșind din prevederile Legii nr. 132/2016 și Legii nr. 133/2016, controlul averii și intereselor personale se rezumă, în esență, la modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică sub aspectul identificării unei diferențe substanțiale, ținându-se cont de diferența admisă de lege și declararea conformă și completă a averii și intereselor personale.

În conformitate cu informațiile furnizate de către Agenția Servicii Publice cu nr. 4244 din 20.03.2024 și datelor din Registrul de Stat al transporturilor, în perioada supusă controlului, dl Ștefan Susanu a deținut/obținut următoarele mijloace de transport:

1. bunul mobil de model BMW 525I, a.f. 2002, nr. de înmatriculare XXXXX, dobândit anterior perioadei controlului;

2. a procurat bunul mobil de model Audi Q5, a.f. 2019, nr. de înmatriculare XXXXX, importat la 11.11.2023, prin Chitanța nr.865537, la prețul de 490170 lei.

Cu privire la bunul mobil, de model Audi Q5, a.f. 2019, nr. de înmatriculare XXXXX, inspectoarea de integritate evidențiază că, ultimul a beneficiat de un împrumut în sumă de 10000 Euro de la persoana fizică XXXXX, care urmează a fi restituit până la 09.09.2025, confirmat prin acte justificative.

În perioada vizată, potrivit răspunsului Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru a Republicii Moldova cu nr. 5004 din 04.04.2024, dl Ștefan Susanu a dobândit cu drept de proprietate încăperea locativă, apartamentul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 92,7 m.p., amplasat în XXXXX, la data de 16.08.2021 în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.1-222 din 16.08.2021, la preț de 77300 Euro, ceia ce conform cursului BNM la acea zi constituia suma de 1601686,92 lei.

Cu privire la bunul imobil, apartamentul cu nr.cadastral XXXXX cu suprafața de 92,7 m.p. amplasată în XXXXX, dobândit la data de 16.08.2021, la prețul de 1601686,92 lei, inspectoarea de integritate evidențiază că, potrivit Contractului de vânzare cumpărare nr. 1-222 și răspunsului cu nr. 4206 din 20.03.2024 de la B.C. „Moldova-Agroinbank” S.A., la data de 16.08.2021, dl Ștefan Susanu a beneficiat de un credit nr. 41404 în sumă de 1065000 lei.

Consecutiv, subiectului declarării i-a fost solicitate explicații cu privire disponibilitatea financiară privind procurarea bunurilor mobile și imobile menționate, ultimul comunicând următoarele:*la capitolul disponibilitatea privind achitarea sumei de 536686 lei pentru procurarea apartamentului cu suprafața de 92,7 m.p menționez că apartamentul a fost procurat în baza creditului ipotecar, iar suma de 536686 lei a fost achitată din banii obținuți de la evenimentul de familie, venitul în sumă de 35000 Euro a fost declarat corespunzător în capitolul de rigoare, bani preconizați pentru procurarea unui bun și nu pentru alte cheltuieli de trai și cotidiene.*

Sub aspect de *venituri* obținute de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia în perioada supusă controlului, au fost identificate venituri din: salarii, din înstrăinarea bunurilor mobile, retrageri în numerar de pe conturile bancare deținute prin intermediul ATM și/sau la sucursale,

Este de menționat că inspectoarea de integritate urmare a analizării rulajului bancar remis de către B.C „Moldova Agroindbank” S.A, a confirmat donațiile care au fost remise prin transfer bancar de la părinți, confirmate prin material probatoriu cu privire la disponibilitatea financiară a donatorilor care au acordat donația și declarate corespunzător la capitolul de rigoare în declarațiile de avere și interese personale depuse, la fel și donațiile de la evenimentul de familie nuntă și cumetrie.

Astfel, inspectorul de integritate a stabilit venituri pentru anul 2017 (18.07.2017-30.12.2017) suma de 34960 lei, pentru anul 2018 suma de 103800 lei, pentru anul 2019 suma de

814081 lei, pentru anul 2020 suma de 79720 lei, pentru anul 2021 suma de 184791 lei, pentru anul 2022 suma de 136182 lei, iar pentru anul 2023 suma de 491534 lei.

Sub aspect de *cheltuieli* suportate de către subiectul declarării vizat și membrii familiei în perioada supusă controlului, au fost identificate următoarele: cheltuieli privind achiziționarea bunurilor mobile, alimentări cu numerar a conturilor bancare deținute, cheltuieli privind servicii de asigurare, turism, achitări taxe, impozite, servicii de telefonie mobilă, achitare servicii către SRL „Grand Elysee” și alte cheltuieli de trai ce au putut fi demonstrate.

Astfel, în contextul răspunsului Serviciului Fiscal de Stat, Agenției Servicii Publice, companiilor de asigurare, companiilor de telecomunicații și altor persoane juridice cu care au fost încheiate acte juridice, subiectul controlului și membrii familiei acestuia au avut cheltuieli pentru achitarea serviciilor, impozitelor și taxelor în numerar pentru anul 2017 (18.07.2017-30.12.2017) suma de 0 lei, pentru anul 2018 suma de 3287 lei, pentru anul 2019 suma de 12938 lei, pentru anul 2020 suma de 13311 lei, pentru anul 2021 suma de 516040 lei, pentru anul 2022 suma de 36300 lei, iar pentru anul 2023 suma de 597408 lei.

Generalizând cele menționate supra, în rezultatul examinării materialelor acumulate la dosarul de control și reflectate în tabelul de analiză a calculelor care este parte componentă a dosarului, pentru perioada 18.07.2017-31.01.2024 s-au stabilit următoarele venituri și cheltuieli ce au putut fi demonstrate:

Perioada /anul	Venit (numerar din anul/perioada precedentă) lei	Venit (extragerile din conturi și veniturile obținute în numerar) lei	Cheltuieli lei	Economii în numerar rămase la finele anului lei	Diferență stabilită Pe parcursul anului/perioadei lei
2017	0	34960	0	34960	-
2018	34960	103800	3287	135473	-
2019	135473	814081	12938	868667	-
2020	868667	79720	13311	935076	-
2021	935076	79158	515440	14390	-
2022	14390	136182	36300	214154	-
2023	214154	491534	597408	49616	-

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, subiectul controlului în cazul deținerii numerarului a avut obligația de a declara deținerea a 15 salarii medii pe economie, urmare la nedeclararea acestuia se prezumă că numerarul a fost cheltuit.

La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul fiscal 2022, la data 31.03.2023, subiectul controlului nu a declarat deținerea numerarului deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la 236564 lei la 175500. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. HG 936/2022, cuantumul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2023 a fost în mărime de 11700 MDL, iar $15 \cdot 11750 = 175500$ MDL.

Se reiterează faptul că, la venituri au fost incluse și numerarul rămas de la finele anului precedent conform datelor sistematizate de către inspector. Totodată, la stabilirea diferenței pe parcursul unui an fiscal s-au calculat toate situațiile, unde cheltuielile depășeau veniturile

deținute, or, venitul obținut în viitor nu poate reduce cheltuielile realizate în trecut.

Drept urmare se menționează că, controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatului, a funcției publice și de demnitate publică.

În continuare, cu referire la compartimentul stabilirii existenței sau a inexistenței diferenței substanțiale precum și/ sau constatarea declarării corespunzătoare sau necorespunzătoare a averii și a intereselor personale, acesta urmează a fi divizat în două aspecte.

Sub primul aspect, și anume dacă averea subiectului și a familiei sale a suportat anumite modificări, și anume modificări sub aspectul de diferență substanțială, care în conformitate cu art. 2 din Legea nr. 133/2016 reprezintă diferență care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.

Ca urmare, sub primul aspect, pentru perioada efectuării controlului, nu au fost depistate careva modificări patrimoniale care ar înregistra anume o diferență substanțială care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea la începutul perioadei de control, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie, pe de o parte și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte, conform art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averilor și intereselor personale, de către dl Ștefan Susanu împreună cu membrii familiei.

Sub al doilea aspect, și anume constatarea declarării corespunzătoare sau necorespunzătoare a averii și a intereselor personale. Este de remarcat că, sistemul informațional e-Integritate, generează faptul că, dl Ștefan Susanu, în calitate de subiect al declarării averii și a intereselor personale, a depus declarații de avere și interese personale, în corespundere cu art. 6 și art. 7 din Legea 133/2016.

Potrivit art. 34 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, dacă nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin. (1), inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

Pe cale de consecință, în baza probatoriului administrat în cadrul controlului, având temei de drept prevederile art. 19, art. 34 alin. (2) și art. 35-36 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată lipsa încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl Ștefan Susanu, inspector principal al Secției intervenții operative a Direcției investigare fraude vamale a Serviciului Vamal, în circumstanțele descrise în prezentul act.

2. Se aduce la cunoștință în formă scrisă dlui Ștefan Susanu actul de constatare în termen de 5 zile de la emitere, cu informarea despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emiterea acestuia la Curtea de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor, 4 MD- 2043).

**Inspectoarea de integritate superioară
al Inspectoratului de Integritate**

Maria RĂILEANU